

провержимото заключение, че крайното спасение зависи само отъ напредъка на истинското знание между народа. Той съзнава идеалнитѣ пориви на сърдцето си, непоправимъ въ предаността си къмъ благога на ближния, на сънародницитѣ си. И той пише на приятеля си Г. Золотовичъ: „По занятие ти имаше предъ видъ печалбата, а азъ — да изучвамъ и проповѣдвамъ недомисленото въ книгитѣ земно щастие“. Докато практичната натура на приятеля му намѣрила рано, следъ гимназиалнитѣ години, пѣтя къмъ „спокоенъ и обезпеченъ животъ“, той продължавалъ следъ Кидония да се бори съ „безизходни мечти за постигане на щастие“, въ единъ алтруистиченъ духъ. Изучилъ печалното нравствено състояние на сънародницитѣ си, той заработилъ за подобрението му, но скоро трѣбвало да се убеди, че това е твърде тежка задача. Напоенъ съ отровата на политическия деспотизъмъ и потъналъ въ заблудитѣ, крепени хитро отъ духовната властъ, нашиятъ народъ ималъ нужда отъ едно основно раздрусване, за да се опомни и трѣгне по новия пѣтъ. „Никоя човѣшка сила, мисли Селимински, не може да извърши вещната и нравствената обнова на вкорененото дълбоко въ миналото обществено израждане, безъ погромъ, или безъ да разклати изъ дъно основитѣ на днешното политико-икономическо общество.“ Такава революция, обаче, предполага съдействието на просвѣтени умове, проникването на ценнитѣ и правилни нови идеи. „Само всемошната ржка на истината, на знанието, на просвѣтата може да поведе къмъ възраждане, което да строши веригитѣ на робството у нещастнитѣ народи. Всичкото зло у народитѣ произлиза отъ невежеството, властолюбието, користолюбието и кривото разбиране на собствениѣ облаги“. Невежество и суевѣрие: тѣ сж главната спънка за обновата на народния духъ. И срещу тѣхъ може да се бори само истинското знание, издигнато до философски миросгледъ. „Само просвѣтата, науката, мждростта може да ни научи на най-вѣрното, най-разумното и най-бързото срдство за избава на народа ни отъ тиранско иго . . . Безъ мждростъ нѣма и не може да има избава отъ страсти, суевѣрия и предразсждъци, и, докато тѣ сжществуватъ, напусто търсимъ политическа свобода . . .“